

Bedriftsnavn: Skipsoffisersutdanningen i Norge
Del 1: Overordnet plan FTM01

Nasjonal standard

*Fagspesifikk plan for toårig maritim
fagskoleutdanning
dekksoffiser på ledelsesnivå*

Maritim fagretning.

Fordypning dekksoffiser på ledelsesnivå.

Læringsutbyttet i fordypning maritim dekksoffiserutdanning på ledelsesnivå.

Kunnskap:

Kandidaten

- Har inngående kjennskap til maritime disipliner i overensstemmelse med kapittel A-II/2 i STCW-konvensjonen og har en overordnet og bevisst forståelse av profesjonen inkludert:
 - Har kunnskap om navigasjon på operativt og ledelsesnivå.
 - Har kunnskap og behandling av last og stuasje på operativt og ledelsesnivå.
 - Har kunnskap om kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på operativt og ledelsesnivå.
 - Har kunnskap om skipsadministrasjon og kulturforståelse.
 - Har kunnskap om sikkerhetsledelse og organisasjonsteori.
- Har inngående kjennskap til nasjonale og internasjonale regler og forskrifter som omhandler behandling og operasjon av skip.
- Har kunnskaper i matematikk, fysikk, maritim engelsk, økonomi og ledelse relatert til behandling og operasjon av skip.
- Har kunnskap om maritim historie, rollen til sjøoffiserer og sjømenn i samfunnet, utvikling av maritim teknologi og har kunnskap om sosiale, miljømessige, etiske, sikkerhetsmessige og økonomiske konsekvenser av maritime aktiviteter.
- Kan selvstendig oppdatere sin kunnskap gjennom litteratur, samarbeid og vurdering av egen praksis.

Ferdigheter:

Kandidaten

- Kan løse teoretiske, tekniske og praktiske problem relatert til navigasjon, behandling av last og til behandling og operasjon av skip, på operativt og ledelsesnivå.
- Kan benytte metoder, simulatorer og andre hjelpemidler som er basis for sikker og effektiv operasjon av skip og bidra til analytiske, strukturerte og innovative arbeidsprosesser.
- Kan demonstrere ferdigheter i operasjonell ledelse både individuelt og i grupper, inkludert i et multikulturelt arbeidsmiljø.
- Kan navigere et fartøy fra en havn til en annen på en sikker og effektiv måte, laste og losse lasten, samt reagere og handle i nødsituasjoner.
- kan bruke, analysere og henviser til relevant informasjon, litteratur og fagstoff og framstille og drøfte dette slik at det belyser en problemstilling, både skriftlig og muntlig, både på norsk og engelsk.
- Viser evne til innovativ tenkning og bidrar til utvikling og realisering av viktige og brukbare produkt, system og løsninger.

Generell kompetanse:

Kandidaten

- Har kunnskap om miljømessige, etiske og økonomiske konsekvenser som følge av maritime aktiviteter i et lokalt og globalt perspektiv og kan bruke dette i sitt arbeid om bord.
- Kan formidle maritim kunnskap til forskjellige målgrupper, verbalt og skriftlig, både på norsk og engelsk. Og delta i debatter som fokuserer på den samfunnsmessige betydning og konsekvenser av maritime aktiviteter.
- Har en realistisk oppfatning av egen kompetanse og ferdigheter, har respekt for andre fagområder og fagpersoner, kan bidra i tverrfaglig arbeidsgrupper og tilpasse egen fagutøvelse til faktiske arbeidssituasjoner og forhold.
- Kan aktivt delta i profesjonelle diskusjoner, er i stand til å dele sin kunnskap og erfaring med andre og kan bidra i utvikling av beste praksis og innovative prosesser.

1. Om maritim fagretning

Behovet for maritimt personell må sees i et langsiktig perspektiv der også behovet for kompetanse og erfaring opparbeidet fra jobb på havet, kan nyttes i landbaserte stillinger. Det vil derfor være viktig å utvikle gode studietilbud i fagskolen som sammen med studier i Høgskolen, kan vedlikeholde og videreutvikle den maritime kompetanse næringen har behov for. Under behandling av St. meld. nr. 20 (2000-2001) om korte yrkesrettede utdanninger etter videregående skole, slo Stortinget fast at den maritime sertifikatrettede utdanning skal ligge i fagskolen. Utdanningen defineres som tertiærutdanning og bygger på videregående opplæring og omfattes av lov om fagskoleutdanning av 20. juni 2003.

Plan for skipsoffiserutdanningen i fagskolen skal sikre at det etableres kriterier for planlegging og gjennomføring av studiet på en slik måte at opplæringens kvalitet sikres i henhold til nasjonale og internasjonale krav.

Utdanningens hensikt er å utdanne skipsoffiserer med moral, holdninger, kompetanse og yrkesetikk som kjennetegn på den kvalitet som kreves for å møte morgendagens utfordringer.

Fagretningen innbefatter i tillegg fordypningene:

- FTM02 maskinoffiser ledelsesnivå
- FTM03 dekksoffiser operativt nivå
- FTM04 maskinoffiser operativt nivå

2. Om fordypningen dekksoffiser på ledelsesnivå

Denne fagskoleutdanningen tilfredsstiller både STCW A-II/1 (og B-II/1) og STCW A-II/2 (og B-II/2) og vil sammen med nødvendig fartstid gi grunnlag for kompetansesertifikat for dekksoffiser klasse 3, 2 og 1.

Det bemerkes at det foreligger helsekrav for offiserer og mannskap som skal tjenestegjøre på skip. Helsekravene er spesifisert i «Forskrift om helseundersøkelse av arbeidstakere på skip» FOR 2001-10-19 nr. 1309.

Kompetansesertifikatet for dekksoffiser **klasse 3** gir rett til å tjenestegjøre som *ansvarshavende vaktoffiser* på skip uavhengig av bruttotonnasje og fartsområde og som *overstyrmann* på skip med bruttotonnasje opptil 3000 i ubegrenset fartsområde. Innehaver av kompetansesertifikat klasse 3 som er fylt 20 år, og i tillegg har minst 12 måneders fartstid som ansvarshavende vaktoffiser, kan tjenestegjøre som skipsfører på skip med bruttotonnasje under 500 i Nord- og Østersjøfart. Innehaver av kompetansesertifikat dekksoffiser klasse 3 som er fylt 20 år, og har minst 36 måneders fartstid som ansvarshavende vaktoffiser på sjøgående skip med bruttotonnasje 500 eller mer, kan tjenestegjøre som skipsfører på skip med bruttotonnasje opp til 3000. Denne fartstiden reduseres til 24 måneder dersom minst 12 måneder opptjenes som overstyrmann på skip med bruttotonnasje 500 eller mer.

Kompetansesertifikat for dekksoffiser **klasse 2** gir rett til å tjenestegjøre som *ansvarshavende vaktoffiser* og *overstyrmann* på skip uavhengig av bruttotonnasje og fartsområde og som *skipsfører* på skip med bruttotonnasje opp til 500 i Nord- og Østersjøfart. Innehaver av kompetansesertifikat dekksoffiser klasse 2 som har minst 36 måneders fartstid som ansvarshavende vaktoffiser på sjøgående skip med bruttotonnasje 500 eller mer, kan tjenestegjøre som skipsfører på skip med bruttotonnasje opp til 3000. Denne fartstiden

Nasjonal standard FTM01

reduseres til 24 måneder dersom minst 12 måneder opptjenes som overstyrmann på skip med bruttotonnasje 500 eller mer.

Kompetansesertifikat for dekksoffiser **klasse 1** gir i tillegg rett til å tjenestegjøre som *ansvarshavende vaktoffiser, overstyrmann* og *skipsfører* på skip uavhengig av bruttotonnasje og fartsområde. Kompetansesertifikat dekksoffiser klasse 1 gir enerett til tittelen *sjøkaptein*.

Utdanningens hensikt er å utdanne dekksoffiserer med moral, holdninger, kompetanse og yrkesetikk som kjennetegn på den kvalitet som kreves for å møte morgendagens utfordringer.

Utdanningen skal sikre internasjonale og nasjonale krav til kompetanse ved at:

- Opplæringen skal legge grunnlag for en atferd som gjør at helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt.
- Opplæringen skal gi studentene forståelse for samspillet mellom teknikk, miljø og samfunn
- Opplæringen skal også bidra til å utvikle samarbeid, kommunikasjon, og evnen til å løse problemer.

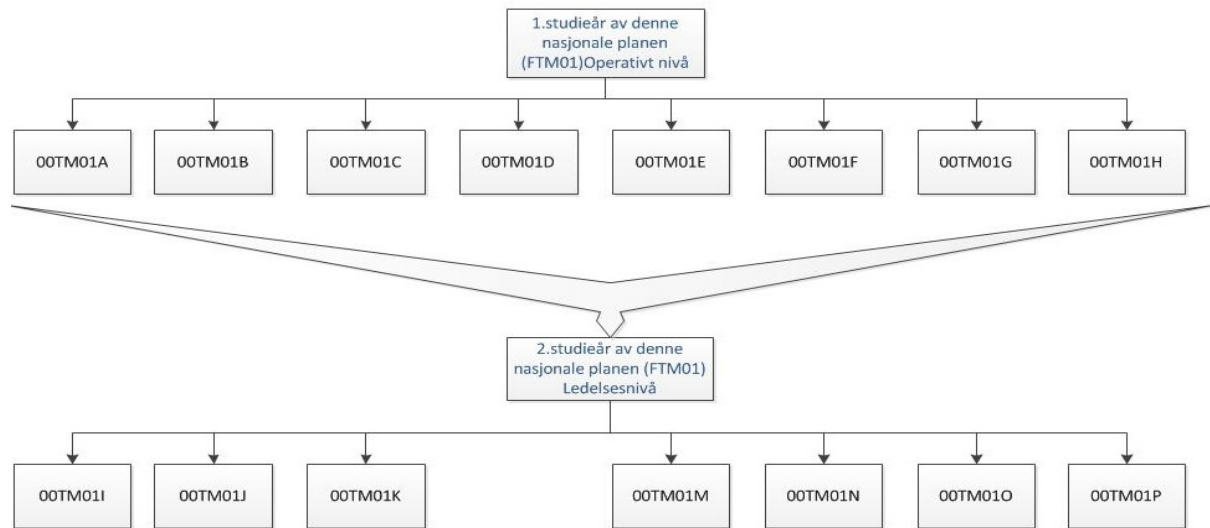
Opplæringen gis på to nivå, operativt nivå og ledelsesnivå. Det er krav om bestått operativt nivå for å kunne melde seg opp til sluttvurdering på ledelsesnivå.

3. Om planverket

Det nasjonale planverket for denne fordypningen består av:

- Denne planen
- Nasjonal plan for toårig fagskoleutdanning, generell del
- En samling fagspesifikke planer bygget opp etter følgende struktur:

Nasjonal standard FTM01

Emnekodene i boksene er forklart på side 6 i denne planen.

4. Opptakskrav:

Det generelle grunnlaget for opptak er:

- a) fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev / svennebrev som matros eller fiske og fangst.
eller**
- b) realkompetanse**

Alder:

Søker som skal ha vurdering av realkompetanse må ha minst fem års relevant yrkespraksis eller skolegang og være fylt 22 år innen søkeråret.

Vurderingskriterier

Det kreves kunnskaper i norsk og engelsk tilsvarende VG2 yrkesfaglig utdanningsprogram, samt matematikk og naturfag tilsvarende VG1 på yrkesfaglig utdanningsprogram. Relevant praksis kan være innenfor tekniske fagområder (for eksempel verksted, mekanisk industri, elektroinstallasjon), teknisk planlegging, innenfor logistikk og sjøfart.

- For søkere til dekksoffisersutdanningen kreves det minimum 30 måneder relevant fartstid på sertifikatpliktig fartøy.
- Relevant og bestått utdanning innenfor matros eller fiske og fangst kan telle med inntil 2 år.

Søkere med utenlandsk utdanning:

- Søkere med fullført videregående opplæring fra de andre nordiske landene tilsvarende matros eller motormann er kvalifiserte for opptak når den videregående opplæringen i de respektive landene gir generelt opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende kravene til fagskoleutdanning i Norge.
- Søkere utenfor Norden må dokumentere opplæring og praksis ved autorisert translatør og ha bestått eller ha likeverdig realkompetanse med vurderingskriteriene over. Den faglige opplæringen må gi relevant opptaksgrunnlag til tertiærutdanning tilsvarende kravene til fagskoleutdanning i Norge.
- Søker må ha kunnskaper i norsk tilsvarende Test for høyere nivå (Bergenstesten).

Krav til dokumentasjon

- All praksis, utdanning og andre forhold som skal gi grunnlag for opptak, må dokumenteres med attesterte kopier. Attester for praksis må angi lengde på arbeidsforhold, stillingsprosent og arbeidsinnhold. Attester må videre være datert for å komme i betraktning. Attester regnes bare fram til datoen de er skrevet ut, selv om søkeren selv opplyser at arbeidsforholdet fortsatte utover dette tidspunkt.
- Realkompetanse vurdert i forhold til videregående opplæring kan studenten få gjennomført i regi av alle fylkeskommuner som i samarbeid med Norsk fagorgan for kompetansepolitikk utfører og dokumenterer slik realkompetanse. Som dokumentasjon på realkompetanse i teoretiske fag kreves dokumentasjon utstedt fra slik nevnt realkompetansevurdering.

Tidsbegrensning av vedtak om godkjent realkompetanse

- Vedtak om tilkjenning av realkompetanse gjelder i utgangspunktet også for senere år. Vedtaket har likevel bare gyldighet i henhold til studiet slik det gjennomføres på vurderingstidspunktet. Ved betydelige endringer i fag-, studie- eller rammeplaner, forbeholder tilbyder seg rett til å foreta ny vurdering, og eventuelt endre vedtaket.

Poengberegning og rangering

Etter opptak punkt 4 vil søkerne bli vurdert etter poeng. Det skiller ikke mellom realkompetanse eller formalkompetanse. Poengfastsettelsen skjer etter følgende beregningsmåte:

- Det generelle grunnlag for opptak: 100 poeng
- Det gis gjennomsnittlig karakterpoeng av karakterene i alle fag på VG 2 og karakter på tverrfaglig eksamen. Den gjennomsnittlige karakteren multipliseres med 10 og kan maksimalt være 60 poeng.
- Praksis utover det generelle grunnlag for opptak: 1 poeng per måned.
- Fartstid utover generelt grunnlag for opptak (tid om bord): 1 poeng per måned.
- Fagprøve med "bestått meget godt": 25 poeng
- Fagprøve i annet fag enn det som omfatter generelt opptaksgrunnlag inklusive praksistid: 50 poeng
- STCW kurs, 3 poeng per kurs

Ved lik poengsum skal det kjønn som er underrepresentert i det yrket eller den profesjon opplæringen skal føre fram til, kvoterest.

Opptak direkte til andre studieår i den toårige utdanningen.

Det kan søkes opptak direkte til andre år på dekksoffisersutdanningen dersom minst ett av følgende to kriterier er oppfylt.

- Søker innehar gyldig dekksoffiserssertifikat klasse 4 eller høyere.
- Søker har fullført og bestått først år på dekksoffisersutdanningen etter plan FTM01H eller fullført og bestått dekksoffisersutdanningen etter plan FTM03H i fagskolen og kan dokumentere eksamen ikke eldre enn 3 år. (jfr. FOR 2011-12-22 nr. 1523 § 18 punkt 1)

Det er ikke anledning til å ta opp studenter til andre år med bakgrunn i realkompetansevurdering.

Vedtaket etter bestemmelsene om opptak kan påklages etter forvaltningslovens bestemmelser om enkeltvedtak.

5. Studiets arbeidsmengde

Normert arbeidsmengde pr. studieår for dette studiet er 1700 timer, som fordeler seg på følgende måte: 22timer / fagskolepoeng til planlagte aktiviteter i regi av skolen og 6 timer/ fagskolepoeng som studenten tilrettelegger for selv.

Første studieår: Dekksoffiser på operativt nivå

Emnekode	Omfang Fp.	Organisert pedagogisk aktivitet (timer)	Egenarbeid/selvstudium (timer)	Totalt (timer)
00TM01A	25	550	158	708
00TM01B	5	110	32	142
00TM01C	10	220	63	283
00TM01D	6	132	38	170
00TM01E	3	66	19	85
00TM01F	4	88	25	113
00TM01G	4	88	25	113
00TM01H	3	66	19	85
	60	1320	380	1700

Andre studieår: Dekksoffiser på ledelsesnivå

Emnekode	Omfang Fp.	Organisert pedagogisk aktivitet (timer)	Egenarbeid/selvstudium (timer)	Totalt (timer)
00TM01I	18	396	114	510
00TM01J	10	220	63	283
00TM01K	20	440	127	567
00TM01M	3	66	19	85
00TM01N	3	66	19	85
00TM01O	3	66	19	85
00TM01P	3	66	19	85
	60	1320	380	1700

6. Referanser til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)

	KUNNSKAP	FERDIGHETER	GEN. KOMPETANSE
Fagskole 1	Kandidaten har kunnskap om begreper, prosesser og verktøy som anvendes innenfor et spesialisert fagområde	Kandidaten kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger	Kandidaten har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper
	Kandidaten har innsikt i relevant regelverk, standarder, avtaler og krav til kvalitet	Kandidaten kan anvende relevante faglige verktøy, materialer, teknikker og uttryksformer	Kandidaten har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket
	Kandidaten har bransjekunnskap og kjennskap til yrkesfeltet	Kandidaten kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for en yrkesfaglig problemstilling	Kandidaten kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov
	Kandidaten kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap Ref.;	Kandidaten kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak	Kandidaten kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper
	Kandidaten forstår egen bransjes/yrkes betydning i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv.		Kandidaten kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester av relevans for yrkesutøvelsen
Fagskole 2	Kandidaten har kunnskap om begreper, teorier modeller, prosesser og verktøy som anvendes innenfor et spesialisert fagområde	Kandidaten kan gjøre rede for sine faglige valg	Kandidaten kan planlegge og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i gruppe og i tråd med etiske krav og retningslinjer
	Kandidaten kan vurdere eget arbeid i forhold til gjeldende normer og krav	Kandidaten kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning	Kandidaten kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innenfor bransjen/ yrket og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis
	Kandidaten kjenner til bransjens/yrkets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet	Kandidaten kan finne og henvise til informasjon og fagstoff og vurdere relevansen for en yrkesfaglig problemstilling	Kandidaten kan bidra til organisasjonsutvikling
	Kandidaten har innsikt i egne utviklingsmuligheter		

7. Emner operativt nivå (1. studieår)

Emnekode	Emnetype	Emnebeskrivelse	Ref. - STCW	Omfang Fp.
00TM01A	Maritimt emne	Navigering på det operative nivået	A-II/1, B-II/1	25
00TM01B	Maritimt emne	Lasting, lossing og stuing på operativt nivået	A-II/1, B-II/1	5
00TM01C	Maritimt emne	Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på det operative nivået.	A-II/1, B-II/1	10
00TM01D	GOC	Generell radiooperatørutdanning (General Operator Certificate)	A-IV/2, B-IV/2	6
00TM01E	Redskapsemne	Maritim engelsk på operativt nivå	A-II/1	3
00TM01F	Redskapsemne	Fysikk på operativt nivå		4
00TM01G	Redskapsemne	Matematikk på operativt nivå		4
00TM01H	Redskapsemne	Norsk kommunikasjon på operativt nivå		3
Sum 1. studieår				60

Følgende referanser ligger til grunn for at studentene skal få løst sertifikat som resultat av studiets første år: STCW – regel II/3, STCW koden tabell AII/3 og STCW – regel II/1, STCW koden tabell A-II/1 samt STCW regel IV, STCW koden - Tabell A-IV/2

8. Emner ledelsesnivå (2. studieår)

Emnekode	Emnetype	Emnebeskrivelse	Ref. - STCW	Omfang Fp.
00TM01I	Maritimt emne	Navigering på ledelsesnivå	A-II/2, B-II/2	18
00TM01J	Maritimt emne	Lasting, lossing og stuing på ledelsesnivå	A-II/2, B-II/2	10
00TM01K	Maritimt emne	Kontroll av skipets drift og omsorg for personer om bord på ledelsesnivå.	A-II/2, B-II/2	20
00TM01M	Redskapsemne	Maritim engelsk på ledelsesnivå	A-II/2	3
00TM01N	Redskapsemne	Fysikk på ledelsesnivå		3
00TM01O	Redskapsemne	Matematikk på ledelsesnivå		3
00TM01P	Redskapsemne	Norsk kommunikasjon på ledelsesnivå		3
Sum 2. studieår				60

Følgende referanser ligger til grunn for at studentene skal få løst sertifikat som resultat av studiets andre år: STCW – regel II/2, STCW-koden tabell A-II/2

